Llywodraeth Cymru
Welsh Government

www.cymru.gov.uk

Datganoli,
Democratiaeth a
Chyflawni

Diwygio Llywodraeth Leol: Grym i Bobl Leol

Arolwg Ymgynghori

Dyddiad cyhoeddi: 3 Chwefror 2015
Angen gweithredu erbyn: 23:59 ar 28 Ebrill 2015

Trosolwg	Datganiad o fwriad Llywodraeth Cymru ynghylch dyfodol Llywodraeth Leol yw'r Papur Gwyn 'Diwygio Llywodraeth Leol: Grym i Bobl Leol'. Mae'r Papur Gwyn yn egluro cynigion Llywodraeth Cymru ynghylch diwygio yn y meysydd canlynol: democratiaeth leol, rolau a chydnabyddiaeth ariannol Aelodau Etholedig ac uwch-swyddogion, llywodraethu cymunedol a Chynghorau Cymuned, hawliau cymunedau, gwelliant corfforaethol, perfformiad gwasanaethau, craffu, archwilio, arolygu a rheoleiddio, a chyllid.
Sut i ymateb neu am ragor o wybodaeth	Mae'r ymgynghoriad hwn yn ymdrin â nifer helaeth o faterion. Mae llawer ohonynt o ddiddordeb i'r cyhoedd ond mae rhai ohonynt yn dechnegol ac mae'n bosibl mai dim ond Awdurdodau Lleol fydd â diddordeb ynddynt. Rydym wedi creu holiadur ar y we er mwyn ei gwneud yn haws inni gasglu ymatebion a'u dadansoddi. Gallwch ddewis ymdrin â'r holl faterion a godir gan y Papur Gwyn hwn neu gallwch ddewis cwblhau fersiwn fyrrach o'r holiadur, sy'n canolbwyntio ar y prif faterion sydd o ddiddordeb i'r cyhoedd. Byddwch yn gallu dewis yr opsiwn yr ydych yn ei ffafrio pan fyddwch yn dechrau llenwi'r holiadur. Mae fersiwn Word ar gael hefyd ond byddem yn annog ymatebwyr yn daer i ddefnyddio'r fersiwn sydd ar-lein. Er mwyn ymateb i'r ymgynghoriad, llenwch y ffurflen ar-lein neu gofynnwch am gopi papur o'r holiadur , a'i ddychwelyd naill ai drwy e-bost i RLGProgramme@cymru.gsi.gov.uk neu drwy'r post i Diwygio Llywodraeth Leol Llywodraeth Cymru Parc Cathays Caerdydd CF10 3NQ
Rhagor o wybodaeth a dogfennau cysylltiedig	Mae'r ddogfen hon ar gael hefyd ar ffurf fersiwn fyrrach sydd mewn Cymraeg clir ac ar ffurf fersiwn sy'n addas i bobl ifanc. Mae'r rhain i'w cael ar wefan Llywodraeth Cymru. Mae fersiynau o'r ddogfen hon ar gael mewn print bras, Braille ac ieithoedd eraill os gofynnir amdanynt.
Diogelu data	Sut y byddwn yn defnyddio'r farn a'r wybodaeth a roddwch i ni Bydd unrhyw ymateb a anfonwch atom yn cael ei weld yn llawn gan staff o Lywodraeth Cymru sydd yn ymdrin â'r materion dan sylw yn yr ymgynghoriad hwn. Mae'n bosibl y bydd rhai aelodau eraill o staff Llywodraeth Cymru yn gweld yr ymateb hefyd, i'w helpu i gynllunio ymgyngoriadau yn y dyfodol. Mae Llywodraeth Cymru yn bwriadu cyhoeddi crynodeb o'r ymatebion i'r ddogfen hon. Mae'n bosibl y byddwn hefyd yn cyhoeddi'r ymatebion yn llawn. Fel arfer, bydd enw a chyfeiriad (neu ran o gyfeiriad) yr unigolyn neu'r sefydliad a anfonodd yr ymateb yn cael eu cyhoeddi gyda'r ymateb. Mae hynny'n helpu i ddangos bod yr ymgynghoriad wedi'i gynnal yn briodol. Os nad ydych yn dymuno i'ch enw a'ch cyfeiriad gael eu cyhoeddi, rhowch wybod i ni yn ysgrifenedig wrth anfon eich ymateb. Byddwn wedyn yn cuddio'ch manylion. Mae'n bosibl y bydd yr enwau a'r cyfeiriadau y byddwn yn eu cuddio yn dal yn cael eu cyhoeddi yn ddiweddarach, er nad yw hynny'n debygol o ddigwydd yn aml iawn. Mae Deddf Rhyddid Gwybodaeth 2000 a Rheoliadau Gwybodaeth Amgylcheddol 2004 yn caniatáu i'r cyhoedd ofyn am gael gweld gwybodaeth sydd gan nifer o gyrff cyhoeddus, yn cynnwys Llywodraeth Cymru. Mae hyn yn cynnwys gwybodaeth sydd heb ei chyhoeddi. Fodd bynnag, mae'r gyfraith hefyd yn caniatáu i ni gadw gwybodaeth yn ôl mewn rhai amgylchiadau. Os oes unrhyw un yn gofyn am gael gweld gwybodaeth yr ydym wedi'i chadw'n ôl, bydd yn rhaid i ni benderfynu a ddylid ei rhyddhau ai peidio. Os bydd rhywun wedi gofyn am gael peidio cyhoeddi ei enw neu ei gyfeiriad, bydd hynny'n ffaith bwysig i ni ei chadw mewn cof. Fodd bynnag, ar adegau gallai rhesymau pwysig godi a fyddai'n ein gorfodi i ddatgelu enw a chyfeiriad unigolyn, hyd yn oed pe bai wedi gofyn am gael peidio â'u cyhoeddi. Byddem yn cysylltu â'r unigolyn ac yn gofyn am ei farn cyn gwneud unrhyw benderfyniad terfynol i ddatgelu'r wybodaeth.

Dyma'r arolwg ymgynghori sy'n gysylltiedig â'r ddogfen *Diwygio Llywodraeth Leol: Grym i Bobl Leol*. I ddechrau gofynnir rhai cwestiynau er mwyn canfod ai unigolyn, corff cynrychioliadol neu fath arall o sefydliad yr ydych chi. Wedyn, gofynnir cwestiynau'n

gysylltiedig â themâu yn y Papur Gwyn. Mae rhai cwestiynau yn rhai sy'n gofyn am ateb cadarnhaol/negyddol, rhai yn gofyn i chi fynegi I ba raddau yr ydych yn cytuno â datganiad ar hyd graddfa 5 pwynt, a rhai yn gofyn am eich barn gan adael bocs i chi roi eich sylwadau.

Cwestiynau Cychwynnol

Rwyf yn ymateb ar ran:			
1.1	☐	Aelod o'r cyhoedd ydw i. Dyma fy marn bersonol	Ticiwch er mwyn dangos i ba ystod oedran yr ydych yn perthyn: ☐ Dan 18 ☐ 26-35 ☐ 46-55 ☐ 65+ ☐ 18-25 ☐ 36-45 ☐ 56-65 ☐ Mae'n well gen i beidio dweud Dywedwch wrthym ym mha Ardal Awdurdod Lleol yr ydych yn byw:
1.2	☐	Awdurdod Lleol	Nodwch pa Awdurdod Lleol yr ydych yn ei gynrychioli
1.3	☐	Cyngor Cymuned	Nodwch pa Gyngor Cymuned yr ydych yn ei gynrychioli
1.4	☐	Grŵp Gwleidyddol / Plaid Wleidyddol	Nodwch enw'r blaid yr ydych yn ei chynrychioli
1.5	☐	Corff cynrychioliadol, Cymdeithas neu Gorff Proffesiynol	Nodwch enw'r corff
1.6	☐	Aelod Etholedig	Nodwch pa Awdurdod Lleol neu Gyngor Cymuned yr ydych yn aelod ohono
1.7	☐	Y Trydydd Sector	Nodwch enw'r sefydliad yr ydych yn ei gynrychioli
1.8	☐	Undeb Llafur	Nodwch enw'r Undeb Llafur yr ydych yn ei gynrychioli
1.9	☐	Asiantaeth o'r Llywodraeth / Arall o'r Sector Cyhoeddus	Nodwch enw'r sefydliad yr ydych yn ei gynrychioli
1.10	☐	Arall	Rhowch wybodaeth ychwanegol
1.11	Os ydych yn ymateb ar ran sefydliad neu grŵp cynrychioliadol, sut y gwnaethoch chi gasglu safbwyntiau eich aelodau neu aelodau o'r cyhoedd wrth ymateb i'r ymgynghoriad hwn?		
1.12	Dywedwch wrthym pa ddogfen yr ydych wedi'i darllen:	☐	*Diwygio Llywodraeth Leol: Grym i bobl leol* (Papur Gwyn)
		☐	*Diwygio Llywodraeth Leol: Grym i bobl leol* (Crynodeb Pob Dydd)
		☐	*Diwygio Llywodraeth Leol: Grym i bobl leol* (Fersiwn i Bobl Ifanc)
Manylion Cyswllt			
1.13	Enw		
1.14	Cyfeiriad post		
1.15	Rhif ffôn		
1.16	Cyfeiriad e-bost		
Datganiad			
1.17	Mae ymgyngoriadau yn debygol o gael eu gwneud yn gyhoeddus, ar y rhyngrwyd neu mewn adroddiad. **Pe bai'n well gennych gadw eich ymateb yn ddienw, ticiwch yma**:	☐	

Pennod 2: Cydbwyso Cyfrifoldebau Llywodraeth Genedlaethol a Llywodraeth Leol

Mae Pennod 2 yn trafod y berthynas rhwng gwahanol elfennau o lywodraeth yng Nghymru, a datblygiad hyn ers datganoli ym 1999. Mae'n egluro rôl Llywodraeth Cymru o ran rhoi arweiniad, gosod safonau a diffinio nifer cyfyngedig o ddisgwyliadau cenedlaethol. Mae hefyd yn archwilio rôl Llywodraeth Leol fel gweithredwr newid yn ei hardal leol, yn ei pherthynas â gwasanaethau cyhoeddus eraill ac ar raddfa ranbarthol, yn enwedig rhanbarthau'r dinasoedd.

Statws Awdurdodau Diwygiedig			
	Ydw	Nac ydw	Ddim yn gwybod
2.1 Ydych chi'n meddwl y dylai pob Awdurdod Lleol yng Nghymru gael ei adnabod fel Cyngor Sir?	☐	☐	☐
2.2 Os nad ydych chi, pam eich bod yn meddwl y dylid caniatáu rhoi enwau eraill ar Awdurdodau diwygiedig?			
	Dylent	Na ddylent	Ddim yn gwybod
2.3 A ddylai Awdurdodau Lleol allu enwebu cadeirydd y Cyngor fel Maer?	☐	☐	☐
Pŵer Cymhwysedd Cyffredinol			
	Dylid	Na ddylid	Ddim yn gwybod
2.4 A ddylid rhoi pŵer cymhwysedd cyffredinol i Awdurdodau Lleol yng Nghymru?	☐	☐	☐
2.5 Os felly, pa gyfyngiadau y dylid eu gosod ar hynny?			
Y Ddeddf Dadreoleiddio a Chontractio Allan			
2.6 A ddylid adolygu darpariaethau Deddf Dadreoleiddio a Chontractio Allan 1994, fel maent yn berthnasol i Awdurdodau Lleol?	Dylid	Na ddylid	Ddim yn gwybod
	☐	☐	☐
2.7 Oes unrhyw faterion yr hoffech eu codi mewn perthynas â Dadreoleiddio a Chontractio Allan?			
Cyfansoddiadau Awdurdodau Lleol			
2.8 Allwch chi nodi unrhyw agweddau penodol ar weithdrefnau swyddogol y gellid eu newid fel bod Awdurdodau Lleol yn gweithredu mewn modd mwy ystwyth, agored a thryloyw?			

I ba raddau ydych chi'n cytuno neu'n anghytuno â'r datganiad canlynol:	Cytuno'n Gryf	Cytuno	Heb Gytuno nac Anghytuno	Anghytuno	Anghytuno'n Gryf
2.9 *Dylai Awdurdodau Lleol nodi mewn iaith glir eu gwerthoedd a'r egwyddorion fydd yn sail i'r modd y maent yn gweithredu*	☐	☐	☐	☐	☐
2.10 *Dylai Awdurdodau Lleol nodi sut maent yn bwriadu meithrin perthynas â'u cymunedau*	☐	☐	☐	☐	☐

Beichiau deddfwriaethol ac adolygu Deddfwriaeth Llywodraeth Leol					
I ba raddau ydych chi’n cytuno neu’n anghytuno â’r datganiad canlynol:	Cytuno'n Gryf	Cytuno	Heb Gytuno nac Anghytuno	Anghytuno	Anghytuno'n Gryf
2.11 *Mae'n werth adolygu'r corff o ddeddfwriaeth sy'n ymwneud â gweinyddu Llywodraeth Leol gyda golwg ar gyfuno a symleiddio yn y tymor hwy*	☐	☐	☐	☐	☐
2.12 Oes gennych chi unrhyw gynigion eraill y dylid eu hystyried o ran ymestyn pwerau neu swyddogaethau Llywodraeth Leol?					

Pennod 3: Adnewyddu Democratiaeth

Ym Mhennod 3, cyfeiriwn at yr angen am fwy o eglurder ynghylch rolau a chyfrifoldebau'r Arweinydd, Aelodau'r Cabinet, Aelodau Etholedig a'r Prif Weithredwr. Nodir hefyd fanteision sicrhau mwy o amrywiaeth ymhlith Cynghorwyr. Rydym hefyd yn trafod yr angen i leihau cost gwleidyddiaeth a rheolaeth mewn Llywodraeth Leol ac i sicrhau mwy o gysondeb wrth benodi a thalu uwch swyddogion.

Etholiadau Llywodraeth Leol				
		Bob 4 blynedd	Bob 5 mlynedd	Ddim yn gwybod
3.1	Pa mor aml y dylid cynnal etholiadau i Awdurdodau Lleol yng Nghymru?	☐	☐	☐
		Dylent	Na ddylent	Ddim yn gwybod
3.2	A ddylai Awdurdodau Lleol ethol Aelodau ar drefniant treigl, er enghraifft fesul traean?	☐	☐	☐
3.3	Os felly, beth fyddai’r ffordd orau o weithredu hyn yn ymarferol?			

Diffinio Rolau a Chyfrifoldebau'r Arweinydd						
I ba raddau ydych chi'n cytuno neu'n anghytuno â'r datganiadau canlynol:		Cytuno'n Gryf	Cytuno	Heb Gytuno nac Anghytuno	Anghytuno	Anghytuno'n Gryf
3.4	*Os bydd rhywun yn ymgeisio i fod yn Arweinydd Cyngor, dylai gyflwyno maniffesto ysgrifenedig yn nodi'r hyn y mae'n bwriadu ei gyflawni*	☐	☐	☐	☐	☐
3.5	*Os bydd rhywun yn ymgeisio i fod yn Arweinydd Cyngor, dylai gyflwyno'r maniffesto hwn ar lafar gerbron y Cyngor, cyn cynnal yr etholiad*	☐	☐	☐	☐	☐
3.6	*Dylai Arweinydd Cyngor lunio adroddiad blynyddol yn nodi'r hyn a gyflawnwyd yn erbyn y maniffesto*	☐	☐	☐	☐	☐

		Dylid	Na ddylid	Ddim yn gwybod
3.7	A ddylid diffinio rolau, cyfrifoldebau a dyletswyddau'r Arweinwyr/Meiri Etholedig mewn deddfwriaeth?	☐	☐	☐
3.8	A ddylid ei gwneud hi'n ofynnol i'r Arweinydd osod amcanion ar gyfer Aelodau Cabinet?	☐	☐	☐
3.9	A ddylid ei gwneud hi'n ofynnol i'r Arweinydd osod amcanion ar gyfer y Prif Weithredwr?	☐	☐	☐
3.10	A ddylid rhannu'r amcanion hyn â'r cyhoedd?	☐	☐	☐
3.11	A ddylid ei gwneud hi'n ofynnol i'r Arweinydd gyflwyno adroddiad gerbron y Cyngor llawn ar gyflawni'r amcanion hyn?	☐	☐	☐
3.12	A oes unrhyw ddyletswyddau cyffredinol eraill y dylid eu cynnwys yn rôl yr Arweinydd?			

Diffinio Rolau a Chyfrifoldebau Aelodau Cabinet				
		Dylid	Na ddylid	Ddim yn gwybod
3.13	A ddylid diffinio rolau, cyfrifoldebau a dyletswyddau cyffredinol Aelodau Cabinet mewn deddfwriaeth?	☐	☐	☐
3.14	Pa ddyletswyddau cyffredinol y dylid eu cynnwys yn rhan o rôl Aelod Cabinet?			

I ba raddau ydych chi'n cytuno neu'n anghytuno â'r datganiadau canlynol:	Cytuno'n Gryf	Cytuno	Heb Gytuno nac Anghytuno	Anghytuno	Anghytuno'n Gryf
3.15 *Dylid sicrhau mwy o gysondeb yn nifer y swyddi Cabinet yn yr Awdurdodau Lleol diwygiedig*	☐	☐	☐	☐	☐

	Dylid	Na ddylid	Ddim yn gwybod
3.16 A ddylid lleihau'r uchafswm o Aelodau Cabinet sy'n gwasanaethu Awdurdod Lleol (10 ar hyn o bryd)?	☐	☐	☐

3.17 Fel uchafswm, faint o Aelodau Cabinet y dylid eu cael?

3.18 Beth yw'r rheswm am eich awgrym?

I ba raddau ydych chi'n cytuno neu'n anghytuno â'r datganiadau canlynol:	Cytuno'n Gryf	Cytuno	Heb Gytuno nac Anghytuno	Anghytuno	Anghytuno'n Gryf
3.19 *Dylid ystyried rhai swyddi Cabinet yn swyddi 'Dirprwy' neu'n 'Is-swyddi' , fel cyfle i ddatblygu cnewyllyn ehangach o arweinwyr gwleidyddol i'r dyfodol*	☒	☐	☐	☐	☐
3.20 *Dylid ystyried swyddi 'Dirprwy' neu 'Is-swyddi' yn swyddi rhan-amser er mwyn adlewyrchu'r lefel is o gyfrifoldeb*	☐	☐	☐	☐	☐

	Dylid	Na ddylid	Ddim yn gwybod
3.21 A ddylid gofyn i'r Academi Gwasanaethau Cyhoeddus ystyried rhaglen ddatblygu i gefnogi arweinwyr gwleidyddol y dyfodol?	☐	☐	☐

3.22 Beth yw eich sylwadau ar y ffurf y dylai raglen ddatblygu Academi Gwasanaethau Cyhoeddus gymryd?

Diffinio Rolau a Chyfrifoldebau Aelodau Etholedig

	Dylid	Na ddylid	Ddim yn gwybod
3.23 A ddylid diffinio rolau, cyfrifoldebau a dyletswyddau Aelodau Etholedig mewn deddfwriaeth?	☐	☐	☐

Beth ddylid ei gynnwys yn rhan o rôl Aelod Etholedig?	Dylid	Na ddylid	Ddim yn gwybod
3.24 Cyfathrebu yn rheolaidd ag etholwyr	☐	☐	☐
3.25 Cymorthfeydd rheolaidd	☐	☐	☐
3.26 Cymryd rhan mewn Llywodraethu Cymunedol	☐	☐	☐
3.27 Cymryd rhan mewn pwyllgorau	☐	☐	☐
3.28 Mynychu sesiynau sgiliau hyfforddiant craidd	☐	☐	☐

3.29 A oes unrhyw agweddau eraill y dylid eu cynnwys yn rhan o rôl yr Aelod Etholedig?:

	Dylai	Na ddylai	Ddim yn gwybod
3.30 A ddylai fod yn ofynnol i bob Aelod Etholedig lunio Adroddiad Blynyddol?	☐	☐	☐

Pwyllgorau Safonau

I ba raddau ydych chi'n cytuno neu'n anghytuno â'r datganiad canlynol:	Cytuno'n Gryf	Cytuno	Heb Gytuno nac Anghytuno	Anghytuno	Anghytuno'n Gryf
3.31 *Dylid ychwanegu at bwerau Pwyllgorau Safonau i'w galluogi i ystyried achosion lle ceir honiad nad yw Cynghorydd wedi cyflawni ei ddyletswyddau i raddau boddhaol*	☐	☐	☐	☐	☐

3.32 Os ydych yn cytuno, sut y dylid ychwanegu at eu pwerau?

3.33 Pa gosbau y gellid eu sefydlu ar gyfer Cynghorwyr nad ydynt yn cyflawni eu dyletswyddau i raddau boddhaol?

	Oes	Nagoes	Ddim yn gwybod
3.34 Os na fydd prosesau mewnol wedi'u gweithredu i raddau boddhaol, a oes rôl i gorff annibynnol?	☐	☐	☐

3.35 Os oes, ym mha amgylchiadau y dylid cynnwys y corff?

3.36 Pwy fyddai yn y sefyllfa orau i ymgymryd â'r rôl hon?

Galw yn ôl

I ba raddau ydych chi'n cytuno neu'n anghytuno â'r datganiadau canlynol:	Cytuno'n Gryf	Cytuno	Heb Gytuno nac Anghytuno	Anghytuno	Anghytuno'n Gryf
3.37 *Dylid sefydlu cyfundrefn a fyddai'n galluogi'r cyhoedd i alw Cynghorydd yn ei ôl yn ystod ei gyfnod yn y swydd, a sbarduno is-etholiad*	☐	☐	☐	☐	☐

3.38 Sut gallai hyn weithio'n ymarferol?

Cydraddoldeb ac Amrywiaeth

I ba raddau ydych chi'n cytuno neu'n anghytuno â'r datganiadau canlynol:	Cytuno'n Gryf	Cytuno	Heb Gytuno nac Anghytuno	Anghytuno	Anghytuno'n Gryf
3.39 *Dylid gosod dyletswydd ar Arweinwyr i roi sylw i amrywiaeth wrth benodi eu Cabinet*	☐	☐	☐	☐	☐
3.40 *Os na fydd modd cynnig Cabinet amrywiol, dylai Arweinwyr ystyried cyfethol aelodau i roi cyngor a chefnogi penderfyniadau*	☐	☐	☐	☐	☐

3.41 Os ydych o blaid cyfethol i'r Cabinet, beth fyddai'r dull gorau o weithredu hyn yn ymarferol?

3.42 Sut y dylai fod yn ofynnol i Arweinwyr Grŵp ystyried amrywiaeth?

I ba raddau ydych chi'n cytuno neu'n anghytuno â'r datganiadau canlynol:	Cytuno'n Gryf	Cytuno	Heb Gytuno nac Anghytuno	Anghytuno	Anghytuno'n Gryf
3.43 *Dylid gosod dyletswydd ar Awdurdodau Lleol i ennyn diddordeb pobl mewn democratiaeth*	☐	☐	☐	☐	☐
3.44 *Dylai fod yn ofynnol i Awdurdodau Lleol sefydlu Cynghorau Ieuenctid*	☐	☐	☐	☐	☐
3.45 *Dylai fod yn ofynnol i sefydliadau gwasanaethau cyhoeddus datganoledig*	☐	☐	☐	☐	☐

ryddhau staff i wasanaethu fel Cynghorwyr Awdurdodau Lleol					
3.46 *Dylid annog sefydliadau gwasanaethau cyhoeddus datganoledig i ryddhau staff i wasanaethu fel Cynghorwyr Cymuned*	☐	☐	☐	☐	☐
3.47 *Dylid annog pob sefydliad (cyhoeddus, preifat a'r trydydd sector) i ryddhau staff i wasanaethu fel Cynghorwyr*	☐	☐	☐	☐	☐

Cydnabyddiaeth Ariannol ar gyfer Aelodau Etholedig

3.48 Pa faterion dylid eu hystyried wrth adolygu cydnabyddiaeth ariannol i Gynghorwyr?

Nifer yr Aelodau Etholedig

	Ydw	Nac ydw	Ddim yn gwybod
3.49 Ydych chi'n cytuno y dylid lleihau nifer yr Aelodau Etholedig yng Nghymru?	☐	☐	☐

3.50 Pa faterion y dylid eu hystyried wrth gysudro nifer yr Aelodau Etholedig?

Cyfyngu ar Dymhorau Swydd Aelodau Etholedig

Ydych chi'n cytuno â'r cynigion canlynol fel uchafswm tymhorau swydd:	Ydw	Nac ydw	Uchafswm arall	Ddim yn gwybod
3.51 Aelodau Etholedig (5 tymor yn olynol)	☐	☐	Nodwch	☐
3.52 Aelodau Cabinet (2 dymor yn olynol)	☐	☐	Nodwch	☐
3.53 Arweinwyr / Meiri Etholedig (2 dymor yn olynol)	☐	☐	Nodwch	☐

Cymwysterau Etholiadol

I ba raddau ydych chi'n cytuno neu'n anghytuno â'r datganiadau canlynol:	Cytuno'n Gryf	Cytuno	Heb Gytuno nac Anghytuno	Anghytuno	Anghytuno'n Gryf
3.54 ***Ni*** *ddylai Aelodau sy'n gwasanaethu Awdurdodau Lleol gael gwasanaethu fel Aelodau Cynulliad a pharhau â'u swydd yn yr Awdurdod Lleol*	☐	☐	☐	☐	☐
3.55 *Dylai cyflogeion Llywodraeth Leol, ag eithrio'r rhai mewn swyddi sy'n wleidyddol gyfyngedig, gael sefyll mewn etholiad i'w Hawdurdod eu hunan a dim ond ymddiswyddo os cânt eu hethol*	☐	☐	☐	☐	☐

Rôl a Chyfrifoldebau'r Prif Weithredwr

	Dylid	Na ddylid	Ddim yn gwybod
3.56 A ddylid diffinio rôl Prif Weithredwr Awdurdod Lleol mewn deddfwriaeth?	☐	☐	☐
A ddylid cynnwys y canlynol yn rhan o rôl y Prif Weithredwr:			
3.57 Cyfrifoldeb fel Pennaeth Gwasanaeth Taledig?	☐	☐	☐
3.58 Cyfrifoldeb fel Swyddog Cofrestru Etholiadol a Swyddog Canlyniadau?	☐	☐	☐
3.59 Cyfrifoldeb am berfformiad a gwella?	☐	☐	☐
A ddylid cynnwys y gofynion canlynol yn rhan o rôl y Prif Weithredwr:			
3.60 Trefnu i greu cynllun corfforaethol?	☐	☐	☐
3.61 Trefnu i gynnal hunanasesiadau blynyddol o berfformiad corfforaethol a pherfformiad gwasanaethau?	☐	☐	☐
3.62 Trefnu i hyrwyddo democratiaeth mewn ardal Awdurdod Lleol?	☐	☐	☐

3.63	Comisiynu adolygiad gan gymheiriaid bob dwy flynedd a llunio adroddiad i'r Cyngor ar gamau i'w cymryd yn dilyn argymhellion yr adolygiad gan gymheiriaid?	☐	☐	☐
3.64	Sefydlu system rheoli perfformiad ar gyfer holl gyflogeion yr Awdurdod Lleol?	☐	☐	☐

Cyfyngu ar Gyfnod Swydd Prif Weithredwr

I ba raddau ydych chi'n cytuno neu'n anghytuno â'r datganiad canlynol:	Cytuno'n Gryf	Cytuno	Heb Gytuno nac Anghytuno	Anghytuno	Anghytuno'n Gryf
3.65 *Dylid rhoi trefniadau ar waith i gyfyngu ar y cyfnod hwyaf y gall Prif Weithredwr wasanaethu*	☐	☐	☐	☐	☐
3.66 *Dylid rhoi trefniadau ar waith i bennu cyfnod a fyddai'n arwain at adolygiad cyn y gellid ystyried ailbenodi Prif Weithredwr Awdurdod Lleol*	☐	☐	☐	☐	☐

A ddylid gofyn i'r Comisiwn Staff Gwasanaethau Cyhoeddus archwilio:	Dylid	Na ddylid	Ddim yn gwybod
3.67 Trefniadau ar gyfer penodi Prif Weithredwyr?	☐	☐	☐
3.68 Pa mor briodol yw cyfyngu ar hyd penodiad Prif Weithredwr?	☐	☐	☐
3.69 Pa mor briodol yw pennu cyfnod a fyddai'n arwain at adolygiad cyn y gellid ailbenodi?	☐	☐	☐

Taliadau Uwch Reolwyr

I ba raddau ydych chi'n cytuno neu'n anghytuno â'r datganiad canlynol:	Cytuno'n Gryf	Cytuno	Heb Gytuno nac Anghytuno	Anghytuno	Anghytuno'n Gryf
3.70 *Dylid cael mwy o gysondeb yn nifer y swyddi uwch reolwyr yn yr Awdurdodau Lleol diwygiedig*	☐	☐	☐	☐	☐
3.71 *Dylid cael mwy o gysondeb yng nghyflogau swyddi uwch swyddogion (gan gynnwys swyddi Prif Weithredwyr) yn yr Awdurdodau Lleol diwygiedig*	☐	☐	☐	☐	☐
3.72 *Dylid cael fframwaith cenedlaethol yn ganllaw ar gyfer graddfeydd cyflog holl swyddi prif swyddog*	☐	☐	☐	☐	☐
3.73 *Dylai fod yn ofynnol i Awdurdodau Lleol ymgynghori â chorff cynghori annibynnol ar gyflogau'r holl brif swyddogion*	☐	☐	☐	☐	☐

3.74 Pa fecanwaith fyddai'n briodol er mwyn i Awdurdodau Lleol ymgynghori â chorff cynghori anibynnol ar gyflogau’r holl brif swyddolgion?

Penodi Uwch Swyddogion

I ba raddau ydych chi'n cytuno neu'n anghytuno â'r datganiadau canlynol:	Cytuno'n Gryf	Cytuno	Heb Gytuno nac Anghytuno	Anghytuno	Anghytuno'n Gryf
3.75 *Dylid cael mwy o gysondeb wrth benodi i swyddi uwch swyddog (gan gynnwys swyddi Prif Weithredwr) yn yr Awdurdodau Lleol diwygiedig*	☐	☐	☐	☐	☐

O'r cyntaf i'r olaf, pa un o'r canlynol yw'r mecanwaith mwyaf priodol i gefnogi penodiadau uwch swyddog:	1af	2il	3ydd	4ydd
3.76 Byddai Comisiwn Penodiadau Sector Cyhoeddus yn sicrhau bod gan bob uwch swyddog y sgiliau a'r cymwyseddau cywir o ran arweinyddiaeth.	☐	☐	☐	☐

	Byddai uwch swyddogion yn cael eu cyflogi ar sail gyffredin a'u gyrru i sefydliad, ac unigolion yn cael eu symud ar draws y gwasanaeth cyhoeddus fel bo'r gofyn (yn debyg i astudiaeth achos Seland Newydd).				
3.77	Byddai Comisiwn Penodiadau Sector Cyhoeddus yn sicrhau bod gan bob uwch swyddog y sgiliau a'r cymwyseddau cywir o ran arweinyddiaeth. Byddai Awdurdodau Lleol wedyn yn penodi o gronfa o ymgeiswyr cymeradwy.	☐	☐	☐	☐
3.78	Fframwaith Asesu Cyffredin a phroses er mwyn sefydlu dull cyson o benodi uwch swyddogion. Byddai Awdurdodau Lleol yn gyfrifol am benodi aelodau uwch o staff	☐	☐	☐	☐
3.79	Arall	☐	☐	☐	☐
3.80	Pa fecanwaith arall y dylid ei ddefnyddio er mwyn cefnogi apwyntio aelodau staff uwch?				

Pennod 4: Cysylltu â Chymunedau

Mae Pennod 4 yn egluro ein gweledigaeth am berthynas newydd rhwng cymunedau lleol a Llywodraeth Leol yng Nghymru, lle bo Awdurdodau mwy yn nes at eu cymunedau nag y maent ar hyn o bryd. Mae hyn yn cynnwys trafod rôl Aelodau Etholedig o ran arwain hyn. Rydym hefyd yn trafod yr angen i godi uchelgais Cynghorau Cymuned fel eu bod mewn sefyllfa well i gyflenwi gwasanaethau pwysig i'r gymuned yn y dyfodol. Mae hyn yn golygu adeiladu eu capasiti a'u gallu, yn ogystal â chryfhau eu trefniadau llywodraethu a'u hymgysylltiad â gwasanaethau eraill a'r trydydd sector.

Llywodraethu Cymunedol a Arweinir gan Aelodau						
I ba raddau ydych chi'n cytuno neu'n anghytuno â'r datganiadau canlynol:		Cytuno'n Gryf	Cytuno	Heb Gytuno nac Anghytuno	Anghytuno	Anghytuno'n Gryf
4.1	*Dylai Awdurdodau Lleol ddatblygu, mabwysiadu a gweithredu dull rheoli cymdogaeth neu ddull tebyg o ymgysylltu â dinasyddion er mwyn nodi, blaenoriaethu ac ymdrin â materion lleol neilltuol*	☐	☐	☐	☐	☐
4.2	*Mae dull cymdogaeth neu ardal gynhwysol a chyfranogol, a arweinir gan Aelodau Etholedig, yn fodel llywodraethu cymunedol y dylai pob Awdurdod Lleol yng Nghymru ei fabwysiadu*	☐	☐	☐	☐	☐
4.3	*Dylid rhoi lle cyfartal i gyrff cymunedol, y trydydd sector neu wasanaethau eraill cyhoeddus mewn dulliau ardal cymdogaeth*	☐	☐	☐	☐	☐
4.4	*Dylai Awdurdodau Lleol fod yn gyfrifol am ddyluniad llywodraethu cymunedol yn eu hardal*	☐	☐	☐	☐	☐
4.5	*Mae llywodraethu cymunedol a arweinir gan Aelodau yn rhan annatod o ddemocratiaeth leol*	☐	☐	☐	☐	☐
4.6	*Dylai Cymunedau a gaiff eu dynodi o dan Fil Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) fod yn sail ar gyfer Byrddau Ardal Awdurdodau Lleol a arweinir gan yr Aelodau yn y dyfodol*	☐	☐	☐	☐	☐
4.7	*Dylai dulliau ardal cymdogaeth allu cynnal cyllidebau seiliedig ar ardal*	☐	☐	☐	☐	☐
4.8	*Dylai Awdurdodau Lleol geisio rhesymoli nifer y trefniadau partneriaeth y mae'n ymwneud â hwy*	☐	☐	☐	☐	☐
4.9	*Dylid sefydlu fframwaith cenedlaethol sy'n ei gwneud hi'n ofynnol i Awdurdodau Lleol roi system llywodraethu cymunedol ar waith sy'n bodloni canllawiau penodol*	☐	☐	☐	☐	☐
4.10	Beth ddylid ei gynnwys mewn fframwaith cenedlaethol?					
4.11	Beth yw'r cymorth gorau y gall Aelodau Etholedig ei roi er mwyn helpu eu cymunedau i gyflawni mwy?					
Adolygiad o Gynghorau Cymuned						

	Dylai	Na ddylai	Ddim yn gwybod
4.12 A ddylai Awdurdodau Lleol adolygu rôl, strwythur, cwmpas a threfniadau llywodraethu Cynghorau Cymuned yn eu hardaloedd?	☐	☐	☐
4.13 A ddylai'r adolygiad hwn gael ei gwblhau erbyn 2022?	☐	☐	☐
4.14 Os ddim, pa mor fuan y dylid gweithredu diwygiadau ar raddfa gymunedol?			

I ba raddau ydych chi'n cytuno neu'n anghytuno â'r datganiadau canlynol:	Cytuno'n Gryf	Cytuno	Heb Gytuno nac Anghytuno	Anghytuno	Anghytuno'n Gryf
4.15 *Dylid uno neu ehangu ardaloedd Cynghorau Cymuned*	☐	☐	☐	☐	☐

Cynghorau Cymuned Cymwys

I ba raddau ydych chi'n cytuno neu'n anghytuno â'r datganiadau canlynol:	Cytuno'n Gryf	Cytuno	Heb Gytuno nac Anghytuno	Anghytuno	Anghytuno'n Gryf
4.16 *Dylai Cynghorau Cymuned orfod sefyll profion cymhwysedd er mwyn ennill mwy o hawliau a chyfrifoldebau*	☐	☐	☐	☐	☐
4.17 *Dim ond Cynghorau Cymuned 'cymwys' yng Nghymru ddylai ennill pŵer cymhwysedd cyffredinol*	☐	☐	☐	☐	☐

4.18 Os rhoddir pŵer cymhwysedd cyffredinol i Gynghorau Cymuned yng Nghymru, pa gyfyngiadau y dylid eu gosod ar hynny?

I ba raddau ydych chi'n cytuno neu'n anghytuno â'r datganiadau canlynol: *Dylid cynnal y profion canlynol ar Gynghorau Cymuned*	Cytuno'n Gryf	Cytuno	Heb Gytuno nac Anghytuno	Anghytuno	Anghytuno'n Gryf
4.19 *Prawf Democratiaeth: dylai o leiaf dau dreian o Gynghorwyr ar Gyngor Cymuned gael eu hethol mewn etholiad cyffredin neu is-etholiad*	☐	☐	☐	☐	☐
4.20 *Prawf Gallu: rhaid i'r Cyngor Cymuned gael clerc a chanddo gymwysterau proffesiynol perthnasol*	☐	☐	☐	☐	☐
4.21 *Prawf Capasiti: Mae gan y Cyngor gyllideb flynyddol o £200,000 o leiaf*	☐	☐	☐	☐	☐
4.22 *Prawf Safonau: mae'r Cyngor Cymuned wedi gweithredu cyfundrefn reoli ariannol gadarn a rheolaeth fewnol yn unol â gofynion statudol, ac mae'n cyrraedd safonau eraill, megis mae ganddo wefan ble mae'n cyhoeddi agendâu, munudau a chyfrifon, a gellir ei gyrraedd drwy ebost*	☐	☐	☐	☐	☐

4.23 A oes unrhyw brofion 'cymhwysedd' eraill fyddai'n berthnasol yn eich tyb chi?

	Dylai	Na ddylai	Ddim yn gwybod
4.24 A ddylai fod yn ofynnol i Gynghorau Cymuned cymwys gymeradwyo cynnig i'r perwyl hwn a hysbysu eu Hawdurdod Lleol?	☐	☐	☐
4.25 A ddylai fod yn ofynnol i Gynghorau Cymuned cymwys barhau i ddangos eu 'cymhwysedd' i'w Hawdurdod Lleol?	☐	☐	☐
4.26 A ddylai fod modd i Awdurdodau Lleol ddirymu statws Cynghorau Cymuned cymwys os nad ydynt yn fodlon?	☐	☐	☐

I ba raddau ydych chi'n cytuno neu'n anghytuno â'r datganiadau canlynol:	Cytuno'n Gryf	Cytuno	Heb Gytuno nac Anghytuno	Anghytuno	Anghytuno'n Gryf
4.27 *Dylai trefniadau llywodraethu a thryloywder fod yn berthnasol i Gynghorau Cymuned*	☐	☐	☐	☐	☐
4.28 *Dylai fod gan y cyhoedd yr hawl i fynychu a recordio cyfarfodydd eu Cyngor Cymuned, a siarad yn y cyfarfodydd hynny*	☐	☐	☐	☐	☐
4.29 *Dylai fod yn ofynnol i Gadeirydd y Cyngor Cymuned gyhoeddi adroddiad blynyddol, a allai hefyd gynnwys y gofyniad adrodd a gynigiwyd ym Mil Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru)*	☐	☐	☐	☐	☐
4.30 *Dylai fod yn ofynnol i Gadeirydd y Cyngor Cymuned osod amcanion perfformiad ar gyfer clerc y Cyngor Cymuned*	☐	☐	☐	☐	☐
4.31 *Dylid adolygu'r fframwaith deddfwriaethol sy'n rheoli etholiadau cymunedol*	☐	☐	☐	☐	☐

Cymwysterau Etholiadol

I ba raddau ydych chi'n cytuno neu'n anghytuno â'r datganiadau canlynol:	Cytuno'n Gryf	Cytuno	Heb Gytuno nac Anghytuno	Anghytuno	Anghytuno'n Gryf
4.32 *Dylai Aelodau sy'n gwasanaethu Awdurdodau Lleol gael dod yn Aelod o Gyngor Cymuned a pharhau a'u swydd yn yr Awdurdod Lleol*	☐	☐	☐	☐	☐
4.33 *Ni ddylai Aelodau sy'n gwasanaethu Cyngor Cymuned ond cael bod yn aelod o un Cyngor Cymuned*	☐	☐	☐	☐	☐

Pennod 5: Grym i Gymunedau Lleol

Mae Pennod 5 yn egluro sut y gall cymunedau ymgysylltu ag Awdurdodau Lleol mewn cydymdrech, a sut y gall pobl ddiogelu tir ac eiddo o werth cymunedol ar gyfer y dyfodol. Rydym yn bwriadu cyflawni hyn drwy roi nifer o hawliau i gyrff cymunedol y cânt eu harfer mewn perthynas â gwasanaethau ac asedau.

Cyrff Cymunedol

	Ydw	Nac ydw	Ddim yn gwybod
5.1 Ydych chi'n cytuno y dylai Cyrff Cymunedol orfod sefyll prawf cymhwysedd cyn iddynt gyflawni rôl fwy gweithredol yn cyflenwi gwasanaethau neu'n prynu asedau?	☐	☐	☐

I ba raddau ydych chi'n cytuno neu'n anghytuno â'r datganiadau canlynol: *Byddai angen i gyrff cymunedol ddangos:*	Cytuno'n Gryf	Cytuno	Heb Gytuno nac Anghytuno	Anghytuno	Anghytuno'n Gryf
5.2 *Safonau llywodraethu priodol*	☐	☐	☐	☐	☐
5.3 *Safonau priodol o ran rheolaeth ariannol*	☐	☐	☐	☐	☐
5.4 *Safonau priodol o ran bod yn agored a thryloywder*	☐	☐	☐	☐	☐
5.5 *Aelodaeth leol gynrychioliadol*	☐	☐	☐	☐	☐

5.6 A oes unrhyw brofion 'cymhwysedd' eraill fyddai'n berthnasol yn eich tyb chi?

Cyfranogiad Cymunedol

I ba raddau ydych chi'n cytuno neu'n anghytuno â'r datganiadau canlynol:	Cytuno'n Gryf	Cytuno	Heb Gytuno nac Anghytuno	Anghytuno	Anghytuno'n Gryf
5.7 *Dylai cyrff cymunedol allu gofyn am gael cymryd rhan yn y gwaith o ddatblygu a chyflenwi gwasanaethau lleol*	☐	☐	☐	☐	☐
5.8 *Dylai fod yn ofynnol i Awdurdodau Lleol ymateb i'r ceisiadau hyn*	☐	☐	☐	☐	☐

5.9 Beth yw rôl Aelodau Etholedig o ran hwyluso ceisiadau am gyfranogiad cymunedol?

Trosglwyddo Asedau

I ba raddau ydych chi'n cytuno neu'n anghytuno â'r datganiadau canlynol:	Cytuno'n Gryf	Cytuno	Heb Gytuno nac Anghytuno	Anghytuno	Anghytuno'n Gryf
5.10 *Dylai cyrff cymunedol allu cychwyn y broses o drosglwyddo asedau o Awdurdod Lleol*	☐	☐	☐	☐	☐
5.11 *Dylid rhoi'r hawl i gyrff cymunedol gael y 'cynnig cyntaf' am asedau cymunedol sydd ar y farchnad breifat*	☐	☐	☐	☐	☐

5.12 Beth yw rôl Aelodau Etholedig o ran hwyluso ceisiadau i drosglwyddo asedau cymunedol?

	Dylai	Na ddylai	Ddim yn gwybod
5.13 A ddylai fod yn ofynnol i Awdurdodau Lleol lunio a chadw cofrestr o fuddiannau cymunedol?	☐	☐	☐

Pennod 6: Llywodraethu Corfforaethol a Gwella

Mae Pennod 6 yn trafod y dulliau gorau o gefnogi Awdurdodau Lleol er mwyn gwella eu gallu a'u capasiti corfforaethol. Credwn mai arweinyddiaeth effeithiol yw'r ysgogiad pwysicaf er mwyn sicrhau bod Awdurdodau Lleol yn gallu darparu canlyniadau cynaliadwy i ardaloedd lleol.

Llywodraethu Corfforaethol					
I ba raddau ydych chi'n cytuno neu'n anghytuno â'r datganiadau canlynol:	Cytuno'n Gryf	Cytuno	Heb Gytuno nac Anghytuno	Anghytuno	Anghytuno'n Gryf
6.1 *Dylid cynyddu'r gyfran o aelodau annibynnol sy'n eistedd ar Bwyllgor Archwilio Awdurdodau Lleol*	☐	☐	☐	☐	☐
6.2 *Dylai Cadeirydd Pwyllgor Archwilio Awdurdodau Lleol fod yn aelod annibynnol*	☐	☐	☐	☐	☐
6.3 Pa gyfran o'r Pwyllgor Archwilio ddylai fod yn annibynnol?	O leiaf 2 o bobl	1/4 y Pwyllgor	1/3 y Pwyllgor	Arall	Ddim yn gwybod
	☐	☐	☐	Nodwch	☐
6.4 Beth yw'r sail resymegol dros eich atebion?					

Hunanasesu ac Adolygu gan Gymheiriaid			
6.5 Ydych chi'n cytuno mai'r Awdurdod Lleol sydd yn gyfrifol am berfformiad a chyflawniad effeithiol, ac sydd hefyd yn gyfrifol am fethiant gwasanaeth neu fethiant corfforaethol?	Ydw	Nac ydw	Ddim yn gwybod
	☐	☐	☐

I ba raddau ydych chi'n cytuno neu'n anghytuno â'r datganiadau canlynol:	Cytuno'n Gryf	Cytuno	Heb Gytuno nac Anghytuno	Anghytuno	Anghytuno'n Gryf
6.6 *Mae hunanasesu yn fecanwaith priodol y gall sefydliadau ei ddefnyddio i ystyried lefelau eu capasiti a'u gallu presennol*	☐	☐	☐	☐	☐
6.7 *Mae Adolygiad gan Gymheiriaid yn fecanwaith priodol y gall sefydliadau ei ddefnyddio i herio'r hunanasesiad hwn*	☐	☐	☐	☐	☐

Dylid ystyried y canlynol mewn hunanasesiadau ac adolygiadau gan gymheiriaid:	Dylid	Na ddylid	Ddim yn gwybod
6.8 Gweledigaeth Strategol i'r Awdurdod	☐	☐	☐
6.9 Cynllunio corfforaethol, gan gynnwys rheolaeth ariannol	☐	☐	☐
6.10 Trefniadau llywodraethu	☐	☐	☐
6.11 Ansawdd ac amseroldeb gwybodaeth reoli a gwybodaeth am wasanaethau	☐	☐	☐
6.12 Arweinyddiaeth, recriwtio, datblygu a chadw talent	☐	☐	☐
6.13 Cydraddoldeb ac amrywiaeth	☐	☐	☐
6.14 Effeithlonrwydd	☐	☐	☐
6.15 Caffael a'r gwerth am arian a sicrheir i gymunedau lleol drwy wariant trydydd parti	☐	☐	☐
6.16 Ymgysylltu â'r cyhoedd, y gweithlu a phartneriaid	☐	☐	☐
6.17 Ymateb i bwysau'n ymwneud â demograffeg, arian a'r galw am wasanaethau	☐	☐	☐
6.18 Arloesedd gwasanaethau	☐	☐	☐

6.19 Trefniadau gwaith effeithiol gyda Gwasanaethau Cyhoeddus eraill	☐	☐	☐
	Dylid	Na ddylid	Ddim yn gwybod
6.20 A ddylid cynnal hunanasesiad bob blwyddyn?	☐	☐	☐
6.21 A ddylid cynnal adolygiad gan gymheiriaid bob yn ail flwyddyn?	☐	☐	☐
6.22 A ddylid ei gwneud hi'n ofynnol i'r Prif Weithredwr ddarparu adroddiad i'r Arweinydd ar faterion sy'n destun pryder o ganlyniad i hunanasesiad ac adolygiad gan gymheiriaid?	☐	☐	☐
6.23 A ddylid ystyried yr adroddiadau hyn yn y Cyngor llawn?	☐	☐	☐
6.24 A ddylid ystyried yr adroddiadau hyn ym Mhwyllgor Archwilio'r Awdurdod Lleol?	☐	☐	☐
6.25 A ddylid gwneud yr adroddiadau hyn yn gyhoeddus?	☐	☐	☐

6.26 Sut y dylid gweithredu hunanasesiadau ac asesiadau gan gymheiriaid yn y modd mwyaf priodol er mwyn cefnogi gwelliant?

6.27 Sut y dylid cynorthwyo Awdurdodau Lleol i ddatblygu arbenigedd yn yr hunanasesiad a'r adolygiad gan gymheiriaid?

6.28 Beth yw'r cymorth gorau y gallai Llywodraeth Cymru ei roi i Awdurdodau Lleol er mwyn gwella?

Pŵer i Ymyrryd

	Ydw	Nac ydw	Ddim yn gwybod
6.29 Ydych chi'n cytuno y dylai Gweinidogion ymyrryd lle bo Awdurdod Lleol yn dangos arwyddion o fethiant?	☐	☐	☐

I ba raddau ydych chi'n cytuno neu'n anghytuno â'r datganiadau canlynol:	Cytuno'n Gryf	Cytuno	Heb Gytuno nac Anghytuno	Anghytuno	Anghytuno'n Gryf
6.30 *Comisiynu adolygiad annibynnol yw'r mecanwaith cywir er mwyn canfod a oes angen cymorth ar Awdurdod Lleol*	☐	☐	☐	☐	☐

O blith y sbardunau canlynol, pa rai y dylid eu defnyddio i sefydlu adolygiad annibynnol:	Ie	Nage	Ddim yn gwybod
6.31 Bod perfformiad yr Awdurdod mewn meysydd allweddol yn is na pherfformiad ei gymheiriaid, a hynny i raddau sylweddol neu am gyfnod estynedig	☐	☐	☐
6.32 Os yw'r Awdurdod ei hun, neu ei Aelodau wedi codi pryderon	☐	☐	☐
6.33 Os nodir pryderon mewn gwybodaeth a chudd-wybodaeth a ddarperir gan gyrff adolygu allanol	☐	☐	☐
6.34 Os codir pryderon drwy chwythu'r chwiban	☐	☐	☐
6.35 Os oes mater sy'n destun pryder sylweddol ymhlith y cyhoedd	☐	☐	☐

6.36 Oes unrhyw faterion eraill a fyddai'n sbarduno adolygiad yn eich tyb chi?

	Ydw	Nac ydw	Ddim yn gwybod
6.37 Ydych chi'n cytuno y dylid defnyddio canfyddiadau o adolygiad annibynnol i ysgogi cefnogaeth ac ymyrraeth gan Weinidogion?	☐	☐	☐

6.38 Sut y gellid diwygio'r Protocol ar Gefnogi ac Ymyrryd ym Materion Llywodraeth Leol i adlewyrchu'r cynigion hyn?

Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009

6.39	Oes unrhyw elfennau yn Rhan 1 o Fesur 2009 y dylid eu hailddatgan o fewn y gyfundrefn newydd hon?
6.40	A ellid adeiladu ar y rhain?

Pennod 7: Perfformiad ym maes Llywodraeth Leol

Mae Pennod 7 yn trafod pwysigrwydd gwybodaeth er mwyn sicrhau canlyniadau gwell i ardaloedd lleol. Nid yw’n trafod mesurau penodol, ond yn hytrach yn nodi sut y gall yr Awdurdod Lleol, ei bwyllgorau craffu, y cyhoedd, cyrff adolygu allanol a rhanddeiliaid eraill ddefnyddio gwybodaeth am berfformiad yn y modd mwyaf effeithiol. Rhan allweddol o hyn yw cynllunio corfforaethol effeithiol. Ar gyfer hynny, dylid defnyddio gwybodaeth a data yn sail ar gyfer penderfyniadau ac wrth ddatblygu polisi.

Cynllunio Corfforaethol					
I ba raddau ydych chi'n cytuno neu'n anghytuno â'r datganiadau canlynol:	Cytuno'n Gryf	Cytuno	Heb Gytuno nac Anghytuno	Anghytuno	Anghytuno'n Gryf
7.1 *Dylai fod yn ofynnol i Awdurdodau Lleol gynhyrchu Cynllun Corfforaethol*	☐	☐	☐	☐	☐

A ddylid cynnwys y categorïau canlynol mewn Cynllun Corfforaethol:	Dylid	Na ddylid	Ddim yn gwybod
7.2 Canlyniadau poblogaeth strategol ar gyfer yr ardal, fel y cytunwyd yn y cynllun llesiant lleol	☐	☐	☐
7.3 Blaenoriaethau corfforaethol ar gyfer darparu a gwella gwasanaethau a'r camau er mwyn cyflawni'r amcanion yn y cynllun llesiant lleol	☐	☐	☐
7.4 Cynlluniau rheolaeth ariannol, gan gynnwys cynllunio ariannol tymor canolig, strategaethau caffael corfforaethol a chynlluniau rheoli asedau	☐	☐	☐
7.5 Cynlluniau gweithlu, gan gynnwys y cynllun cydraddoldeb strategol	☐	☐	☐
7.6 Y gofrestr risg	☐	☐	☐
7.7 Data presennol ar berfformiad gwasanaethau a meincnodi	☐	☐	☐
7.8 Strategaeth ymgysylltu â'r cyhoedd, gan gynnwys strategaeth ymgysylltu yn gysylltiedig â phennu cyllidebau blynyddol a'r dreth gyngor	☐	☐	☐
7.9 Lefelau perfformiad a gynllunnir ar gyfer y tymor byr, canolig a hir	☐	☐	☐
7.10 Adroddiad Blynyddol sy'n nodi cyflawniadau a chanlyniadau perfformiad y flwyddyn flaenorol. Gellid defnyddio’r adroddiad hefyd i gyflawni'r ddyletswydd a gynigiwyd ar gyfer yr Awdurdodau Lleol o dan Fil Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru), sef adrodd sut y maent wedi cyflawni eu hamcanion mewn modd sy'n gyson â'r egwyddor o gynaliadwyedd	☐	☐	☐
7.11 A oes unrhyw gategorïau eraill y dylid eu cynnwys mewn Cynllun Corfforaethol?			

Dylai Cynlluniau Corfforaethol gynnwys gwybodaeth:	Dylai	Na ddylai	Ddim yn gwybod
7.12 tymor byr	☐	☐	☐
7.13 tymor canolig	☐	☐	☐
7.14 tymor hir	☐	☐	☐
7.15 Beth fyddai'r dull gorau o gyflwyno'r Cynllun Corfforaethol a'i ddefnyddio wrth ymgysylltu â'r cyhoedd?			

Un Porth Gwybodaeth

I ba raddau ydych chi'n cytuno neu'n anghytuno â'r datganiadau canlynol:	Cytuno'n Gryf	Cytuno	Heb Gytuno nac Anghytuno	Anghytuno	Anghytuno'n Gryf
7.16 *Dylai pob Awdurdod Lleol ddefnyddio yr un data wrth gynhyrchu gwybodaeth am lefelau a chanlyniadau perfformiad*	☐	☐	☐	☐	☐
7.17 *Dylai pob Awdurdod lleol ddefnyddio fformat cyson wrth gynhyrchu gwybodaeth am lefelau a chanlyniadau perfformiad, a chynhyrchu'r wybodaeth honno ar yr un pryd, fel bo modd cymharu*	☐	☐	☐	☐	☐
7.18 *Byddai cael un porth gwybodaeth yn ffordd ddefnyddiol o ddarparu gwybodaeth reolaidd, amserol a chymaradwy am ardaloedd Awdurdod Lleol ac Awdurdodau Lleol ledled Cymru er mwyn cefnogi a herio perfformiad mewn ardal*	☐	☐	☐	☐	☐

Dylai'r porth gwybodaeth cyfun gynnwys gwybodaeth am y canlynol:	Dylai	Na ddylai	Ddim yn gwybod
7.19 Data safonedig ar berfformiad	☐	☐	☐
7.20 Cwynion	☐	☐	☐
7.21 Adroddiadau gan gyrff archwilio, arolygu a rheoleiddio	☐	☐	☐
7.22 Adroddiadau hunanasesu ac adolygiadau gan gymheiriaid	☐	☐	☐
7.23 Gwybodaeth am arolygiadau ac archwiliadau sydd ar ddod	☐	☐	☐

7.24 Arall (Rhowch fanylion)

7.25 Yn ogystal â gwybodaeth am berfformiad, a oes unrhyw wybodaeth arall y dylid ei chynnwys yn y porth gwybodaeth?

Canlyniadau Gofynnol o ran Perfformiad

I ba raddau ydych chi'n cytuno neu'n anghytuno â'r datganiadau canlynol:	Cytuno'n Gryf	Cytuno	Heb Gytuno nac Anghytuno	Anghytuno	Anghytuno'n Gryf
7.26 *Fel rhan o gyfundrefn perfformiad yn y dyfodol, dylid ystyried pennu canlyniadau neu safonau gofynnol o ran perfformiad*	☐	☐	☐	☐	☐
7.27 *Os bydd Awdurdodau Lleol yn methu bodloni safonau gofynnol, dylid cael goblygiadau'n gysylltiedig â hynny*	☐	☐	☐	☐	☐

7.28 Os ydych yn cytuno, pa oblygiadau ddylai fod i *Awdurdodau Lleol sy'n methu bodloni safonau gofynnol*?

	Dylid	Na ddylid	Ddim yn gwybod
7.29 A ddylid defnyddio cosbau ariannol fel cymhelliant ar gyfer canlyniadau neu safonau perfformiad?	☐	☐	☐

Cynghorau Digidol					
7.30 Sut y dylid annog Awdurdodau Lleol i wneud mwy o ddefnydd o sianeli digidol a chyfryngau cymdeithasol?					
I ba raddau ydych chi'n cytuno neu'n anghytuno â'r datganiadau canlynol:	Cytuno'n Gryf	Cytuno	Heb Gytuno nac Anghytuno	Anghytuno	Anghytuno'n Gryf
7.31 *Dylai Awdurdodau Lleol benderfynu a gaiff aelodau o'r cyhoedd recordio cyfarfodydd y Cyngor*	☐	☐	☐	☐	☐
7.32 *Mae gan y cyhoedd yr hawl i adrodd yn fyw o unrhyw gyfarfod Cyngor, drwy gyfryngau ysgrifenedig neu electronig*	☐	☐	☐	☐	☐
7.33 *Dylai Awdurdodau Lleol wneud trefniadau i ganiatáu i'r cyhoedd leisio'u barn ar agendâu'r Cyngor Llawn, y Weithrediaeth neu Bwyllgorau*	☐	☐	☐	☐	☐

Cwynion					
I ba raddau ydych chi'n cytuno neu'n anghytuno â'r datganiadau canlynol:	Cytuno'n Gryf	Cytuno	Heb Gytuno nac Anghytuno	Anghytuno	Anghytuno'n Gryf
7.34 *Dylai Awdurdodau Lleol gael proses ar-lein ar gyfer cwyno, yn ogystal â phroses ar bapur*	☐	☐	☐	☐	☐
7.35 *Mae eisoes yn ofynnol i Awdurdodau Lleol adrodd ar gwynion a wnaed ynghylch gwasanaethau cyhoeddus. A ddylai fod yn ofynnol iddynt adrodd ar bob cwyn a wneir ynglŷn â'u gwasanaethau*	☐	☐	☐	☐	☐

	Ie	Nage	Ddim yn gwybod
7.36 Ai Pwyllgor Archwilio'r Awdurdod sydd yn y sefyllfa orau i ystyried adroddiadau ar gwynion (gan gynnwys data ar nifer y cwynion a gafwyd, pa mor brydlon yr ymdriniwyd â hwy ac ati)?	☐	☐	☐
7.37 Os ddim, pwy fyddai yn y sefyllfa orau i ystyried adroddiad o'r fath?			

Pennod 8: Cryfhau Rôl Gwaith Adolygu

Mae Pennod 8 yn trafod cyfraniad pwysig adolygiadau mewnol ac allanol er mwyn helpu Awdurdodau Lleol i sicrhau canlyniadau gwell i ardaloedd lleol. Credwn nad yw'r prosesau adolygu mewnol ac allanol yn cydweithio â'i gilydd yn ddigon da ar hyn o bryd. Yn y Bennod hon, trafodir sut y byddwn yn cryfhau'r craffu sy'n digwydd yn fewnol er mwyn sicrhau ei fod yn cael mwy o effaith ar benderfyniadau'r Awdurdod Lleol. Rydym hefyd yn trafod manteision rhannu gwybodaeth rhwng y gwahanol gyrff adolygu allanol, a chyda'r pwyllgor craffu mewnol. Mae'r Bennod hefyd yn trafod sut y dylid cael mwy o gydweithio rhwng cyrff adolygu allanol.

Gwasanaethau Democrataidd

		Ydw	Nac ydw	Ddim yn gwybod
8.1	Ydych chi'n cytuno y dylai'r Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd fod yn rôl Prif Swyddog?	☐	☐	☐
8.2	Ydych chi'n meddwl y dylid cael gwared a'r gofyniad sy'n atal y Swyddog Monitro rhag bod yn Bennaeth Gwasanaethau Democrataidd hefyd?	☐	☐	☐
8.3	Sut y gellid cryfhau annibyniaeth y swyddogaeth Gwasanaethau Democrataidd o arweinyddiaeth yr Awdurdod Lleol?			

Cynllunio ar gyfer craffu

		Ydy	Nac ydy	Ddim yn gwybod
8.4	A yw'n briodol sefydlu system ar gyfer "penderfyniadau allweddol" yng Nghymru?	☐	☐	☐

		3 mis	4 mis	6 mis	Arall	Ddim yn gwybod
8.5	O'i chyflwyno, faint ymlaen llaw y dylai fod yn ofynnol i'r Weithrediaeth nodi "penderfyniadau allweddol"?	☐	☐	☐	Nodwch	☐

I ba raddau ydych chi'n cytuno neu'n anghytuno â'r datganiadau canlynol:		Cytuno'n Gryf	Cytuno	Heb Gytuno nac Anghytuno	Anghytuno	Anghytuno'n Gryf
8.6	*Dylai fod yn ofynnol i Bwyllgorau Craffu greu cynlluniau craffu tymor byr, canolig a hir*	☐	☐	☐	☐	☐
8.7	*Dylai fod yn ofynnol i Bwyllgorau Craffu nodi pwy y byddant yn ymgysylltu â hwy yn rhan o'u cynlluniau craffu*	☐	☐	☐	☐	☐
8.8	*Dylai fod yn ofynnol i Bwyllgorau Craffu gyhoeddi eu cynlluniau craffu*	☐	☐	☐	☐	☐

		Dylent	Na ddylent	Ddim yn gwybod
8.9	A ddylai aelodau sydd wedi'u cyfethol i Bwyllgorau Craffu gael yr hawl i bleidleisio?	☐	☐	☐
8.10	Beth yw'r rheswm dros eich ateb?			
8.11	Os felly, ym mha amgylchiadau y byddai'r pleidleisio yn digwydd?			

Pwyllgorau Cyfrifon Cyhoeddus Lleol	Dylid	Na ddylid	Ddim yn gwybod
8.12 A ddylid sefydlu Pwyllgorau Cyfrifon Cyhoeddus Lleol yng Nghymru?	☐	☐	☐
8.13 Sut y gallai Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus Lleol weithredu yn ymarferol?			

Rhoi llais i gymunedau mewn gwaith craffu					
I ba raddau ydych chi'n cytuno neu'n anghytuno â'r datganiadau canlynol:	Cytuno'n Gryf	Cytuno	Heb Gytuno nac Anghytuno	Anghytuno	Anghytuno'n Gryf
8.14 *Dylid cyfeirio galwadau Pwyllgorau Craffu am dystiolaeth yn uniongyrchol at gyrff cynrychioliadol perthnasol yn y gymuned leol*	☐	☐	☐	☐	☐
8.15 *Dylid bod modd i unigolion a chyrff cynrychioliadol gyflwyno deisebau i bwyllgorau craffu*	☐	☐	☐	☐	☐
8.16 Sut y dylai fod yn ofynnol i bwyllgor craffu ystyried ac ymateb i ddeisebau?					

	Dylent	Na ddylent	Ddim yn gwybod
8.17 A ddylai Awdurdodau Lleol drefnu amser i'r cyhoedd gael gofyn cwestiynau, lle byddant yn cael cyfle i godi materion gydag Arweinydd y Cyngor?	☐	☐	☐

Trefniadau Craffu Rhanbarthol					
I ba raddau ydych chi'n cytuno neu'n anghytuno â'r datganiadau canlynol:	Cytuno'n Gryf	Cytuno	Heb Gytuno nac Anghytuno	Anghytuno	Anghytuno'n Gryf
8.18 *Lle bo mecanwaith darparu rhanbarthol wedi'i sefydlu, er enghraifft drwy gomisiynu ar y cyd, mae'n rhaid sefydlu pwyllgor craffu ar y cyd*	☐	☐	☐	☐	☐
8.19 Sut y byddai'r pwyllgor craffu rhanbarthol hwn yn rhyngweithio â'r pwyllgor craffu lleol?					

Cryfhau cysylltiadau rhwng gwaith adolygu mewnol ac allanol	Dylai	Na ddylai	Ddim yn gwybod
8.20 A ddylai fod yn ofynnol i'r cyrff archwilio, arolygu a rheoleiddio rannu eu hadroddiadau â Phwyllgorau Archwilio neu Graffu perthnasol yr Awdurdod Lleol?	☐	☐	☐
8.21 A ddylai fod yn ofynnol i Bwyllgor Archwilio neu Graffu perthnasol yr Awdurdod Lleol graffu ar ganfyddiadau mewn adroddiadau archwilio, arolygu a rheoleiddio?	☐	☐	☐
8.22 Ar ôl cael cais i wneud hynny, a ddylai fod yn ofynnol i gyrff archwilio, arolygu a rheoleiddio ymddangos gerbron Pwyllgorau Archwilio neu Graffu Perthnasol yr Awdurdod Lleol er mwyn cyflwyno eu canfyddiadau?	☐	☐	☐
8.23 Sut arall y gellid cryfhau'r cysylltiadau rhwng gwaith adolygu mewnol ac allanol?			

Cryfhau cysylltiadau rhwng cyrff adolygu allanol					
I ba raddau ydych chi'n cytuno neu'n anghytuno â'r datganiadau canlynol:	Cytuno'n Gryf	Cytuno	Heb Gytuno nac Anghytuno	Anghytuno	Anghytuno'n Gryf
8.24 *Dylai fod yn ofynnol i'r cyrff archwilio, arolygu a rheoleiddio ddod ynghyd i gynllunio amserlen waith ar y cyd mewn perthynas ag Awdurdodau Lleol*	☐	☐	☐	☐	☐

8.25 *Dylid cyhoeddi'r amserlen ar y cyd ar y porth gwybodaeth cyfun ar ôl ei sefydlu*	☒	☐	☐	☐	☐
8.26 *Dylai fod yn ofynnol i'r cyrff archwilio, arolygu a rheoleiddio ddod ynghyd i lunio asesiad 'system gyfan' ar gyfer pob Awdurdod Lleol*	☐	☐	☐	☐	☐
8.27 *Dylai fod yn ofynnol i'r cyrff archwilio, arolygu a rheoleiddio ddod ynghyd i lunio asesiad o gyflwr cyffredinol Llywodraeth Leol*	☐	☐	☐	☐	☐

8.28 O'i gyflwyno, pa mor aml y dylid cynnal asesiad 'system gyfan' o bob Awdurdod Lleol?	Bob blwyddyn	Bob 2 flynedd	Arall	Ddim yn gwybod
	☐	☐	Nodwch	☐

8.29 Sut y dylid datblygu'r asesiad 'system gyfan' hwn o Awdurdodau Lleol?

8.30 O'i gyflwyno, pa mor aml y dylid llunio asesiad o gyflwr Llywodraeth Leol?	Bob blwyddyn	Bob 2 flynedd	Arall	Ddim yn gwybod
	☐	☐	Nodwch	☐

8.31 How should this assessment of the health of Local Government be developed?

Fframwaith Adolygu Allanol

I ba raddau ydych chi'n cytuno neu'n anghytuno â'r datganiadau canlynol:	Cytuno'n Gryf	Cytuno	Heb Gytuno nac Anghytuno	Anghytuno	Anghytuno'n Gryf
Pwrpas adolygu allanol yw:					
8.32 *Diogelu buddiannau dinasyddion drwy ddal y defnydd o adnoddau cyhoeddus i gyfrif a thrwy adrodd yn fanwl sut y mae dinasyddion yn profi gwasanaethau*	☐	☐	☐	☐	☐
8.33 *Cyfrannu at y fframwaith gwella ehangach, o fewn sefydliadau, Llywodraeth Cymru a'r sector cyhoeddus ehangach*	☐	☐	☐	☐	☐

8.34 A oes pethau eraill y byddech chi'n eu cyfrif fel rhan o bwrpas adolygu allanol?

I ba raddau ydych chi'n cytuno neu'n anghytuno â'r datganiadau canlynol:	Cytuno'n Gryf	Cytuno	Heb Gytuno nac Anghytuno	Anghytuno	Anghytuno'n Gryf
Swyddogaethau hanfodol adolygu allanol yw:					
8.35 *Asesu cydsyniad a llywodraethu, goruchwyliaeth ariannol a safonau onestrwydd a rheoliadau*	☐	☐	☐	☐	☐
8.36 *Sicrhau ansawdd ac effeithiolrwydd ariannol y gwasanaethau sy'n cael eu darparu*	☐	☐	☐	☐	☐
8.37 *Adrodd yn gyhoeddus ar yr oruchwyliaeth o adnoddau cyhoeddus, safonau y gwasanaethau a ddarperir, ac ymlyniad wrth rheoliadau*	☐	☐	☐	☐	☐
8.38 *Cyfrannu at welliant, gan gynnwys drwy hybu hunan-welliant, gweithredu ar adroddiadau beirniadol a hybu cefnogaeth ehangach o'r sector*	☐	☐	☐	☐	☐
8.39 *Adnabod, gweithredu ar ac adrodd ar arwyddion cynnar o 'fethiant' o fewn*	☐	☐	☐	☐	☐

gwasanaeth neu sefydliad					
8.40 *Gwella polisi ac arfer y tu hwnt i sefydliadau unigol*	☐	☐	☐	☐	☐
8.41 A oes problemau neu rwystrau eraill a fyddai'n atal cyrff adolygu allanol rhag cyflawni'r swyddogaethau hyn?					
I ba raddau ydych chi'n cytuno neu'n anghytuno â'r datganiadau canlynol:	Cytuno'n Gryf	Cytuno	Heb Gytuno nac Anghytuno	Anghytuno	Anghytuno'n Gryf
Prif nodweddion adolygu allanol yw:					
8.42 Cymesuredd: cymesur a'r risg, potensial i wella, budd tebygol a buddiannau dinasyddion. Mae'n gymwys yn nhermau penderfynu p'un ai i ddefnyddio adolygu allanol ac wrth benderfynu ei natur, ei gwmpas a'i hyd	☐	☐	☐	☐	☐
8.43 Annibyniaeth: ni ddylai gael ei gyfyngu gan unrhyw barti wrth gyrraedd ei ganlyniadau a chyhoeddi ei gasgliadau. Rhaid iddo fod yn rhydd i farnu ar ddarpariaeth gwasanaethau ac adrodd ar ei gasgliadau yn gyhoeddus, a rhaid iddo allu penderfynu sut i gyflawni'i ddyletswyddau unwaith iddo gytuno'i ffocws	☐	☐	☐	☐	☐
8.44 Atebolrwydd: rhaid i adolygu allanol ddangos ac adrodd ar effaith ei weithgareddau. Rhaid i asesiadau a chasgliadau fod yn gywir, yn deg ac y gellid eu hamddiffyn	☐	☐	☐	☐	☐
8.45 Cydweithredu: rhaid i adolygu allanol gydweithredu er budd effaith leol fwy, effeithiolrwydd ariannol fwy ac i leihau'r faich ar y rhai a adolygir	☐	☐	☐	☐	☐
8.46 Gwerth am arian: dylai adolygu allanol fedru dangos ei fod yn cyflawni buddion cymesur â'i gost	☐	☐	☐	☐	☐
8.47 Tryloywder: rhaid i adolygu allanol fod yn dryloyw yn ei holl weithgareddau, ei ffocws, ei feini prawf i wenud penderfyniadau, prosesau busnes, asesiadau ac adrodd. Rhaid i adroddiadau fod yn glir, annibynnol a chyson	☐	☐	☐	☐	☐
8.48 Proffesiynoldeb a chymhwysedd: rhaid cynnal adolygu allanol mewn modd sy'n dangos onestrwydd proffesiynol a chymhwysedd. Dylai fod yn gredadwy, yn gyson ac yn ddi-duedd yn ei holl weithgareddau.	☐	☐	☐	☐	☐
8.49 A oes problemau neu rwystrau eraill a fyddai'n atal cyrff adolygu allanol rhag dangos y nodweddion hyn?					

Pennod 9: Cyllid

Mae Pennod 9 yn trafod y dull o ariannu llywodraeth leol, a'r modd y bydd angen newid hyn i gefnogi'r diwygiadau a amlinellir yn y papur gwyn ar gyfer y tymor byr, ynghyd ag adolygiad mwy sylfaenol o'r system yn y tymor hwy.

Ein gweledigaeth					
9.1 Oes gennych unrhyw safbwyntiau ynglŷn â'r dull graddol a gynigir, lle'r ydym yn bwriadu cyflwyno'r newidiadau sydd eu hangen er mwyn gweithredu'r uno a'r diwygio a nodir yn y papur hwn yn y tymor byr, ac ystyried newidiadau mwy sylfaenol i'r system yn y tymor hir?					
9.2 Oes unrhyw nodweddion penodol y dylai fframwaith ariannol newydd ar gyfer Llywodraeth Leol eu harddangos yn eich tyb chi?					
9.3 Oes unrhyw agweddau ar y system trethi lleol sy'n bodoli ar hyn o bryd y gellid eu symleiddio? (Y dreth gyngor ac ardrethi annomestig yw’r trethi lleol sy’n bodoli ar hyn o bryd)					
Cyllid refeniw cyffredinol - dosbarthiad					
I ba raddau ydych chi'n cytuno neu'n anghytuno â'r datganiadau canlynol:	Cytuno'n Gryf	Cytuno	Heb Gytuno nac Anghytuno	Anghytuno	Anghytuno'n Gryf
9.4 *Wrth ddosbarthu cyllid, dylid ystyried angen cymharol pob Awdurdod Lleol, yn seiliedig ar nodweddion demograffig, cymdeithasol ac economaidd ledled Cymru*	☐	☐	☐	☐	☐
9.5 *Wrth ddosbarthu cyllid canolog, dylid ystyried gallu pob Awdurdod Lleol i godi incwm o drethdalwyr lleol*	☐	☐	☐	☐	☐
9.6 Oes unrhyw beth y byddech yn ei newid ynglŷn â'r dull presennol o ddosbarthu cyllid, er mwyn hyrwyddo mwy o hyblygrwydd?					
9.7 Oes unrhyw beth y byddech yn ei ymgorffori mewn dull o ddosbarthu cyllid yn y dyfodol, er mwyn hyrwyddo mwy o hyblygrwydd?					
Llywodraethu Ariannol					
9.8 Oes gennych chi farn ar sut y gallai Awdurdodau Lleol ymgysylltu'n fwy effeithiol â thrigolion cyn gwneud penderfyniadau ynglŷn â'u blaenoriaethau gwariant?					
9.9 Sut ydych chi'n meddwl y gellid rhannu gwybodaeth am ganlyniadau ymarferion ymgysylltu gyda thrigolion?					
9.10 Sut y gallwn sicrhau bod cynlluniau ariannol yn gadarn, yn strategol ac yn gynaliadwy?					
9.11 Pa wybodaeth ariannol y dylai Awdurdodau Lleol ei chyhoeddi?					
9.12 Sut y gall Awdurdodau Lleol sicrhau bod yr wybodaeth yn dryloyw a chlir fel bod dinasyddion yn ei deall?					
Unrhywbeth arall					
A oes unrhyw faterion eraill y dylwn ni eu hystyried fel rhan o’n rhaglen ddiwygio Llywodraeth Leol yng Nghymru, er enghraifft, materion yn ymwneud â pholisi, deddfwriaeth neu weithredu?					

10 Asesiadau Effaith

Yn yr adran hon, gofynnir cwestiynau'n gysylltiedig â'r Asesiadau Effaith fydd yn cael eu cynnal a'u cyhoeddi i gefnogi'r Bil drafft a gyhoeddir yn ddiweddarach yn 2015.

Mae'r cwestiynau'n chwilio'n benodol am dystiolaeth a gwybodaeth bellach ar gyfer y Gymraeg, Plant a Phobl Ifanc a Chydraddoldeb mewn perthynas â'r cynigion a nodir yn y Papur Gwyn hwn.

Welsh Language					
I ba raddau ydych chi'n cytuno neu'n anghytuno â'r datganiadau canlynol:	Cytuno'n Gryf	Cytuno	Heb Gytuno nac Anghytuno	Anghytuno	Anghytuno'n Gryf
10.1 *Bydd y cynigion a nodir yn y Papur Gwyn hwn ar y cyfan yn cefnogi strategaeth Llywodraeth Cymru ar gyfer y Gymraeg - Iaith fyw: Iaith byw*	☐	☐	☐	☐	☐
10.2 *Bydd y cynigion a nodir ym Mhennod 2 (Cydbwyso cyfrifoldebau Llywodraeth Genedlaethol a Llywodraeth Leol) ar y cyfan yn cefnogi Iaith fyw: Iaith byw*	☐	☐	☐	☐	☐
10.3 *Bydd y cynigion a nodir ym Mhennod 3 (Adnewyddu Democratiaeth) ar y cyfan yn cefnogi Iaith fyw: Iaith byw*	☐	☐	☐	☐	☐
10.4 *Bydd y cynigion a nodir ym Mhennod 4 (Cysylltu â Chymunedau) ar y cyfan yn cefnogi Iaith fyw: Iaith byw*	☐	☐	☐	☐	☐
10.5 *Bydd y cynigion a nodir ym Mhennod 5 (Grym i Gymunedau Lleol) ar y cyfan yn cefnogi Iaith fyw: Iaith byw*	☐	☐	☐	☐	☐
10.6 *Bydd y cynigion a nodir ym Mhennod 6 (Llywodraethu Corfforaethol a Gwella) ar y cyfan yn cefnogi Iaith fyw: Iaith byw*	☐	☐	☐	☐	☐
10.7 *Bydd y cynigion a nodir ym Mhennod 7 (Perfformiad ym maes Llywodraeth Leol) ar y cyfan yn cefnogi Iaith fyw: Iaith byw*	☐	☐	☐	☐	☐
10.8 *Bydd y cynigion a nodir ym Mhennod 8 (Cryfhau Rôl Gwaith Adolygu) ar y cyfan yn cefnogi Iaith fyw: Iaith byw*	☐	☐	☐	☐	☐
10.9 *Bydd y cynigion a nodir ym Mhennod 9 (Cyllid) ar y cyfan yn cefnogi Iaith fyw: Iaith byw*	☐	☐	☐	☐	☐
10.10 Yn eich tyb chi, beth yw effeithiau **cadarnhaol** y cynigion a nodir yn y Papur Gwyn hwn ar y Gymraeg?					
10.11 Sut y gellid datblygu'r rhain ymhellach?					
10.12 Yn eich tyb chi, beth yw effeithiau **negyddol** y cynigion a nodir yn y Papur Gwyn hwn ar y Gymraeg?					
10.13 Sut y gellid lliniaru rhag y rhain?					

Plant a Phobl Ifanc					
I ba raddau ydych chi'n cytuno neu'n anghytuno â'r datganiadau canlynol:	Cytuno'n Gryf	Cytuno	Heb Gytuno nac Anghytuno	Anghytuno	Anghytuno'n Gryf
10.14 *Bydd y cynigion a nodir yn y Papur Gwyn hwn yn cael effaith gadarnhaol ar y cyfan ar blant, pobl ifanc a'u teuluoedd*	☐	☐	☐	☐	☐
10.15 *Bydd y cynigion a nodir ym Mhennod 2 (Cydbwyso cyfrifoldebau Llywodraeth Genedlaethol a Llywodraeth Leol) yn cael effaith gadarnhaol ar y cyfan ar blant, pobl ifanc a'u teuluoedd*	☐	☐	☐	☐	☐
10.16 *Bydd y cynigion a nodir ym Mhennod 3 (Adnewyddu Democratiaeth) yn cael effaith gadarnhaol ar y cyfan ar blant, pobl ifanc a'u teuluoedd*	☐	☐	☐	☐	☐
10.17 *Bydd y cynigion a nodir ym Mhennod 4 (Cysylltu â Chymunedau) yn cael effaith gadarnhaol ar y cyfan ar blant, pobl ifanc a'u teuluoedd*	☐	☐	☐	☐	☐
10.18 *Bydd y cynigion a nodir ym Mhennod 5 (Grym i Gymunedau Lleol) yn cael effaith gadarnhaol ar y cyfan ar blant, pobl ifanc a'u teuluoedd*	☐	☐	☐	☐	☐
10.19 *Bydd y cynigion a nodir ym Mhennod 6 (Llywodraethu Corfforaethol a Gwella) yn cael effaith gadarnhaol ar y cyfan ar blant, pobl ifanc a'u teuluoedd*	☐	☐	☐	☐	☐
10.20 *Bydd y cynigion a nodir ym Mhennod 7 (Perfformiad ym maes Llywodraeth Leol) yn cael effaith gadarnhaol ar y cyfan ar blant, pobl ifanc a'u teuluoedd*	☐	☐	☐	☐	☐
10.21 *Bydd y cynigion a nodir ym Mhennod 8 (Cryfhau Rôl Gwaith Adolygu) yn cael effaith gadarnhaol ar y cyfan ar blant, pobl ifanc a'u teuluoedd*	☐	☐	☐	☐	☐
10.22 *Bydd y cynigion a nodir ym Mhennod 9 (Cyllid) yn cael effaith gadarnhaol ar y cyfan ar blant, pobl ifanc a'u teuluoedd*	☐	☐	☐	☐	☐
10.23 Yn eich tyb chi, beth yw effeithiau **cadarnhaol** y cynigion a nodir yn y Papur Gwyn hwn ar blant, pobl ifanc a'u teuluoedd?					
10.24 Sut y gellid datblygu'r rhain ymhellach?					
10.25 Yn eich tyb chi, beth yw effeithiau **negyddol** y cynigion a nodir yn y Papur Gwyn hwn ar blant, pobl ifanc a'u teuluoedd?					
10.26 Sut y gellid lliniaru rhag y rhain?					

Equalities					
Mae cydraddoldeb yn y cyd-destun hwn yn cyfeirio at grwpiau â nodweddion sy'n warchodedig o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010: oed; anabledd; ailbennu rhywedd; priodas neu bartneriaeth sifil (mewn cyflogaeth yn unig); beichiogrwydd a mamolaeth; hil; crefydd neu gred; rhyw; a chyfeiriadedd rhywiol.					
I ba raddau ydych chi'n cytuno neu'n anghytuno â'r datganiadau canlynol:	Cytuno'n Gryf	Cytuno	Heb Gytuno nac Anghytuno	Anghytuno	Anghytuno'n Gryf
10.27 *Bydd y cynigion a nodir yn y Papur Gwyn hwn yn cael effaith gadarnhaol ar y cyfan ar faterion cydraddoldeb*	☐	☐	☐	☐	☐
10.28 *Bydd y cynigion a nodir ym Mhennod 2 (Cydbwyso cyfrifoldebau Llywodraeth Genedlaethol a Llywodraeth Leol) yn cael effaith gadarnhaol ar y cyfan ar faterion cydraddoldeb*	☐	☐	☐	☐	☐
10.29 *Bydd y cynigion a nodir ym Mhennod 3 (Adnewyddu Democratiaeth) yn cael effaith gadarnhaol ar faterion cydraddoldeb ar y cyfan*	☐	☐	☐	☐	☐
10.30 *Bydd y cynigion a nodir ym Mhennod 4 (Cysylltu â Chymunedau) yn cael effaith gadarnhaol ar y cyfan ar faterion cydraddoldeb*	☐	☐	☐	☐	☐
10.31 *Bydd y cynigion a nodir ym Mhennod 5 (Grym i Gymunedau Lleol) yn cael effaith gadarnhaol ar y cyfan ar faterion cydraddoldeb*	☐	☐	☐	☐	☐
10.32 *Bydd y cynigion a nodir ym Mhennod 6 (Llywodraethu Corfforaethol a Gwella) yn cael effaith gadarnhaol ar y cyfan ar faterion cydraddoldeb*	☐	☐	☐	☐	☐
10.33 *Bydd y cynigion a nodir ym Mhennod 7 (Perfformiad ym maes Llywodraeth Leol) yn cael effaith gadarnhaol ar y cyfan ar faterion cydraddoldeb*	☐	☐	☐	☐	☐
10.34 *Bydd y cynigion a nodir ym Mhennod 8 (Cryfhau Rôl Gwaith Adolygu) yn cael effaith gadarnhaol ar y cyfan ar faterion cydraddoldeb*	☐	☐	☐	☐	☐
10.35 *Bydd y cynigion a nodir ym Mhennod 9 (Cyllid) yn cael effaith gadarnhaol ar y cyfan ar faterion cydraddoldeb*	☐	☐	☐	☐	☐
10.36 Yn eich tyb chi, beth yw effeithiau **cadarnhaol** y cynigion a nodir yn y Papur Gwyn hwn ar faterion cydraddoldeb?					
10.37 Sut y gellid datblygu'r rhain ymhellach?					
10.38 Yn eich tyb chi, beth yw effeithiau **negyddol** y cynigion a nodir yn y Papur Gwyn hwn ar faterion cydraddoldeb?					
10.39 Sut y gellid lliniaru rhag y rhain?					

Materion Eraill
A oes unrhyw faterion yn codi yn gysylltiedig â'r meysydd canlynol yn sgil unrhyw gynigion a nodir yn y Papur Gwyn:
10.40 Preifatrwydd *[Sut mae gwybodaeth bersonol, sy'n ymwneud â grwpiau neu unigolion, yn cael ei chasglu, ei storio, ei diogelu, ei rhannu a'i rheoli yn sgil datblygu a chyflawni polisi]*
10.41 Ardaloedd gwledig *[sut mae anghenion y bobl sy'n byw, gweithio, cymdeithasu a chynnal busnes mewn ardaloedd gwledig yn cael eu hystyried yn wrthrychol wrth ddatblygu a chyflwyno polisïau]*
10.42 Iechyd *[sut y gall gweithred arfaethedig effeithio ar iechyd a lles poblogaeth]*
10.43 Rheoliadau Bioamrywiaeth a Chynefinoedd *[sut y gall bioamrywiaeth gael ei gwarchod a'i chynyddu er mwyn atal colli cynefinoedd a rhywogaethau, ac i weithredu er mwyn eu hadfer a'u cynyddu]*
10.44 Newid yn yr Hinsawdd *[sut y bydd y gweithrediadau arfaethedig yn cyfrannu at leihau allyriadau o 3% mewn meysydd datganoledig.]*
10.45 Asesiad Effaith Amgylcheddol *[sut y gellid effeithio ar ddiogelu tir o bwysigrwydd amgylcheddol, hanesyddol neu ddiwylliannol drwy'r weithred arfaethedig.]*
10.46 Asesiad Amgylcheddol Strategol *[sut yr ystyrir materion amgylcheddol fel rhan o'r weithred arfaethedig]*